

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XVIII. — Izdan in razposlan dne 30. aprila 1885.

47.

Postava od 19. aprila 1885,

s katero se izdajó začasna določila o plači katoliške duhovščine, oskrbujoče dušno pastirstvo.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Do časa, dokler se po zakonodavnem poti plače (dotacije) katoliških duhovnov, ki so dušni pastirji, dokončno ne uredijo, naj veljajo naslednja začasna določila:

§. 1.

Samostalnim katoliškim dušnim pastirjem in sistemizovanim duhovnim pomočnikom dopolnjuje se stanu primerni najmanji dohodek (*Congrua*), kolikor bi ga prejemki z duhovnim uradom združeni ne zagrinjali, iz verskih zalogov (fondov), odnosno iz državne založbe istih.

Pod izrazom „samostalni dušni pastir“ razumevati je vse one duhovnike, kateri — po dijecezanskem škofu (biskopu) kanonično postavljeni — pravico in dolžnost imajo, v neki določeni cerkveni občini dušno pastirstvo zvrševati, ali ki so sicer po dijecezanskem škofu prejeli pravico samostalne vršitve dušnega pastirstva, kakor lokalni kaplani, farni vikarji itd. Pod izrazom „duhovni pomočnik“ razumevati je one duhovnike, katere je dijecezanski škof pridodal samostalnim dušnim pastirjem, da jih v zvrševanju dušnega pastirstva podpirajo.

§. 2.

Najmanji (minimalni) dohodek ustanavlja se na dobo, ki je v tem členu od kraja povedana, za vsako v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel po razkazu I, ki je pridjan tej postavi.

§. 3.

Če in koliko bode v kakem posamičnem slučaju treba dopolniti ga po §. 1, to razloča politično deželno oblastvo, doprašavši dijecezanskega škofa, po priznanih, ki se predložé.

Za priznavanje ali vpovedovanje dohodkov in razhodkov ali troškov zaradi dopolnjenja kongruve naj veljajo naslednja načela:

1. Gledé dohodkov

računati je samo te le prejeme:

- a) čisti donos od zemljišča v oni visokosti, v kakeršni je od dotičnih zemljišč ustanovljen v odmero nove zemljarine (novega zemljiškega davka);
- b) najmovinski donos od poslopij v najem danih v njegovi resnični visokosti, odbivši zakoniti delež vzdržbenih in razdolžbenih (amortizacijskih) troškov;
- c) donos od glavnice (kapitalov), užitek nesočih pravic in od kake obrtovne delovršbe;
- d) stalne rente in dotacije v novcih, novčni vrednosti ali v blagu (blago se izračunja po srednjih cenah ter se od kosmatega donosa odbija po 10 odstotkov v ime troškov za spravljanje).
Izimno sme se pri c) in d) — ker je prilično — primeren odbitek dovoliti v ime troškov za izterjevanje obresti od glavnice ali rent;
- e) dohodek iz prebitkov lokalnega cerkvenega imenja, kolikor je take prebitke moči uporabljati za plačo (dotacijo);
- f) štolnine (pristojbine za duhovske opravke) v poprečnini, katero naj ustanavlja deželno oblastvo v soglasji z dijecezanskim škofom, ali — če se porazum ne doseže — minister bogočastja. Od takó izračunjenih štolnin odbiti je 30 gld.;
- g) donos vseh pred veljavnostjo le-te postave z nekim določenim iznosom narejenih stipendij za maše in ustanovin za bogoslužbene funkcije, če nikako določilo ustanovitelja pisma ne brani vračunati jih.

Vse takšne ustanovine, ki jih kdo ustanovi po tem, ko bode ta postava uže veljavna, brezuvetno so izključene od vračunjanja.

2. Gledé razhodkov

treba je vpostavljati:

- a) cesarske davke, ki jih gre opravljati od priznavanih dohodkov (1, a—g), deželne, okrajne in občinske zloge k davkom in druge prispevke (prinose), ki jih je vsled kake postave opravljati za javne svrhe, in tako tudi pristojbinski namestek (aequivalent);
- b) pisarnične razhodke za pisanje knjig matic, kjer se ne opravljajo iz cerkvenega imenja, po tem razhodke, ki so združeni z oskrbovanjem tehantijskega urada (okrajnega vikarstva), v iznosu, kateri se ukazoma ustanovi;
- c) oprave v novcih in novčnih vrednotah zaradi kake obveznosti, ki se drži dohodka;
- d) kadar število pod 1 g) v misel vzetih maš, katere je v tečaju enega leta odslužiti, preseza neko določeno pravilno število, donos onih mašnih stipendij, katere mora dušni pastir oddati drugim duhovnikom, da jih oni služijo; če ustanovitelno pismo za dotične posamične maše ne ustanavlja določenega

iznosa, naj se vpostavi, kolikor je v tisti škofiji navadno, da se plača za eno mašo. Pravilno število maš treba je za vsako škofijo (biskopovino) v soglasji sè škofom ustanoviti; ako se porazum ne doseže, vzeti je število od 200;

e) večje stavbinske razhodke, kateri po veljajočih postavah beneficijata (nadarbenika) zadevajo.

Nasproti ne gre vpostavljati nobenega izmed onih razhodkov ali troškov, ki se tičejo osebnega vzdrževanja (gospodarstva) in ki so združeni z obdelovanjem zemljišč, ali kateri nastajajo odtod, da se farna (župna) poslopja v dobrem stanu ohranjajo. Izimno moči je pri nenavadnih razhodkih, n. pr. kadar gre za zagotovitev potrebovane vode, dovoliti, da se vpostavijo.

Ukaznemu potu pridržuje se določevanje tega, v katerem času je vpolagati priznanice, kako je priznanice uravnavati, pretehtovati in popravljati, kako in od katerega časa gre prisojeno komu dopolnilo kongruve nakazovati.

§. 4.

Ako se pokaže, da je kak dohodek, ki ga je treba po zgornjih določilih priznati, zamolčan ali kak razhodek vedoma neresnično vpostavljen bil, naložiti je osebam za pravičnost priznanice odgovornim globo do visokosti onega iznosa, za katerega bi verski zalog ali državni zaklad bil prikračen.

V drugih slučajih kake razlike naj se priznanica zgolj popravi ter po okolnostih samo izreče, da je povrniti troške popravljalnega postopka.

§. 5.

Provizorji izpraznjenih prebend dobivajo svojo plačo iz verskih zalogov. Plača ta se ravna po visokosti kongruve, katera po §. 2 pristoji dotični prebendi (nadarbi), ter iznaša pri prebendah do 500 gld. kongruve trideset goldinarjev, pri prebendah do 600 gld. kongruve štirideset goldinarjev, pri prebendah sè 700 do 900 gld. kongruve petdeset goldinarjev in pri prebendah sè 1.000 gld. ali več kongruve šestdeset goldinarjev na mesec.

Provizorji izpraznjenih prebend, katerih mesečna plača iznaša 30 gld., nimajo dolžnosti, založenih maš drugače služiti nego za pristojbino, kakor jo postavi škof.

Excurrendo-provizorji dobivajo nagrado za vsak slučaj posebej določano, katera pa v nobenem slučaju ne sme presežati dveh tretjin redne provizorske plače.

§. 6.

Dušni pastirji, ki so postali nesposobni za delo ne bodoč sami tega krivi, dobivajo, brez ozira na zasebne dohodke, ki bi jih utegnili imeti, pokojnino, katero je odmerjati po priloženem razkazu II.

Te pokojnine, kolikor jih ní moči zalagati iz prebendnega dohodka, opravljati je iz verskih zalogov, odnosno iz državne dotacije istih.

Kadar ima kateri deficitent kako posebno telesno nakaznost, sme mu minister bogočastja izimno dovoliti višjo pokojnino, nego mu bi šla po razkazu, vendar samo do največine po 600 gl. za samostalnega dušnega pastirja in po 400 gld. za duhovnika pomočnika.

§. 7.

Na take postaje dušnega pastirstva, za katere je kongruva doslej s privzemanjem versko-založnih sredstev bila odmerjena z višjim iznosom, nego biva po določilih te postave, uporabljajo se ta določila stoprv ob novi podelitvi in samo tedaj, kadar se stalni obstanek večje kongruve ne oslanja na kako posebno pravno ime.

Deficijentnim dušnim pastirjem, kateri vlečejo večjo pokojnino, nego bi jim šla po določilih te postave, ostaje užitek njihove dozdanje pokojnine.

§. 8.

Na take dušno-pastirske postaje, katere so vtelovljene (priedinjene) kaki redovni družbi, ne uporabljajo se določila te postave.

Isto velja za dušno-pastirske postaje, ki so vtelovljene svetno-duhovski združbi (korporaciji), dokler ima združba dovoljno sredstev, da ob svojem skrbí za stanu primerni najmanji dohodek duhovnikov, katerim je kje dušno pastirstvo izročeno.

Člen II.

§. 9.

S pričujočo postavo ustanovljene dopolnitve v dotaciji duhovnikom pomočnikom (§. 1), v plači in nagradi provizorjem (§. 5) in v pokojnini deficijentov (§. 6) naj od 1. dne januarja 1886 počenši v polnem iznosu, a dopolnitve v kongruvi samostalnih dušnih pastirjev (§. 1) naj od 1. dne januarja 1887 polovično in od 1. januarja 1888 počenši celotno obveljajo.

§. 10.

Zvršitev te postave je naročena ministru za bogočastje in uk in ministru za finance.

Na Dunaji, dne 19. aprila 1885.

Franč Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Conrad s. r.

Dunajewski s. r.

R a z k a z I

iznosov kongruve ustanovljenih v zmislu § 1 za posamične kraljevine in dežele na dobo v členu I s kraja povedano.

	Samostalni dušni pastirji	Duhovniki pomočniki
goldinarjev avstr. veljave		
I. Dolnja Avstrija.		
1. Na Dunaji	1.800	500
2. V okolici na 4 milje okoli Dunaja:		
a) Fare sè sistemizovanimi duhovnimi pomočniki	1.200	400
b) Fare brez sistemizovanih duhovnih pomočnikov	1.000	400
3. V mestih in večjih zdraviliščih	1.000	400
4. V drugih krajih:		
a) Fare sè sistemizovanimi duhovnimi pomočniki	800	350
b) Fare brez sistemizovanih duhovnih pomočnikov	700	350
II. Česko, Moravsko, Slesko in Gornja Avstrija.		
1. V Pragi in Brnu	1.200	400
2. V Linci (z Urfahr-om), Riedu, Steyru in Velsu, po tem v Opavi	1.000	400
3. V okolici na 2 milji okoli Prage in Brna, v mestih in trgih imajočih čez 5.000 stanovalcev, po tem v večjih zdraviliščih	900	350
4. V drugih krajih:		
a) Fare sè sistemizovanimi duhovnimi pomočniki	800	350
b) Fare brez sistemizovanih duhovnih pomočnikov	700	350
III. Stajersko, Koroško, Kranjsko, Saleburško, Tirolsko s Predarelskim.		
1. V deželnem glavnem mestu	1.000	400
2. V mestih in trgih čez 5.000 stanovalcev in večjih zdraviliščih	800	350
3. V drugih krajih:		
a) Fare sè sistemizovanimi duhovnimi pomočniki	700	300
b) Fare brez sistemizovanih duhovnih pomočnikov	600	300
IV. Istra, Trst in obmestje, Goriško-Gradiščansko in Bukovina.		
1. V Trstu	1.200	400
2. V Črnovicah	1.000	400
3. V okolici na 2 milji okoli Trsta, v mestih in trgih čez 3.000 stanovalcev, po tem v večjih zdraviliščih	700	350
4. V drugih krajih	600	300
V. Galicija.		
1. V Levovu in Krakovu	1.000	400
2. V mestih in trgih čez 10.000 stanovalcev, po tem v Podgorji (blizu Krakova) in Beli (Biali)	700	350
3. V mestih in trgih čez 5.000 stanovalcev in v večjih zdraviliščih	600	300
4. V drugih krajih	500	300
VI. Dalmacija.		
1. V Zadru	800	350
2. V mestih in trgih čez 2.000 stanovalcev, v Hvaru, Makarski in Korčuli, po tem v večjih zdraviliščih	600	300
3. V drugih krajih	500	300

Pojasnilo!

Za „večja zdravilišča“ smatrati je take kraje, kjer se shaja po več tujcev ter vsled tega, kakor izkušnja uči, cena živežu znatno poskoči.

Kateri je služil							
	do 10 let	čez 10 do 20 let	čez 20 do 30 let	čez 30 do 40 let	čez 40 let	%	
a) Za enega samostalnega dušnega pastirja:							
500 gld.	300	350	400	425	450		
600 "	300	360	420	450	480		
700 "	300	370	440	475	510		
800 "	300	380	460	500	540		
900 "	300	390	480	525	570		
1.000 ali več goldinarjev	300	400	500	550	600		
Kadar je kongruva s stemizovano za dušno-pastirsko postajo, na kateri je naposled bil, iznašala:							
b) za enega duhovnega pomočnika	225	250	275	300	300		